

دانشکده پزشکی – گروه کودکان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز

تدوین طرح درس توسط : دکترمهناز صادقی شبستری

عنوان درس : بیماریهای نقص ایمنی

مقطع تحصیلی : دانشجویان سال ۵ پزشکی

مدت زمان ارائه مطالب : ۱/۵ ساعت (۲ جلسه) جمعاً ۳ ساعت

پیش نیاز :

ایمونولوژی پایه

مقدمه :

درجهان امروز بیماریهای نقص ایمنی جزو بیماریهای شناخته شده ای هستند که به مدد پیشرفت روشهای نوین پزشکی و آزمایشگاهی هر روز پیش از پیش شناخته شده و درمان می شوند. خوشبختانه اگرچه این بیماریهای آنچنان شایع نمی باشند ولی با عوارض و مرگ و میر بالایی همراه هستند بیماریابی این بیماریها در وهله اول سبب کاهش عوارض بیماری و در وهله بعدی سبب جلوگیری از تولد کودکان مبتلا می شوند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با سیستم ایمنی بدن ، بیماریهای مربوط با آن بویژه نوع اولیه ، علائم بیماری ها ، علل و نحوه توارث ، درمان ، پیگیری بیمار ، مشاوره خانوادگی و ژنتیکی و بیماریابی زودرس برای کاهش مرگ و میر و عوارض ناشی از آسیب به ارگانهای مختلف بیماران ز

اهداف اختصاصی (Specific Objective) :

انتظار می رود در پایان این دوره دانشجو قادر باشد :

۱. اختلالات سیستم ایمنی اولیه و ثانویه را تعریف کند.
۲. اپیدمیولوژی بیماریهای نقص ایمنی را تعریف کند.
۳. علائم بالینی بیماریهای نقص ایمنی را تعریف کند.
۴. انواع بیماریهای نقص ایمنی را طبقه بندی کند.
۵. درمان انواع بیماریهای نقص ایمنی را توضیح دهد.
۶. توصیه های لازم برای مشاوره ژنتیکی انجام دهد.

(رفتارهای ویژه عینی (Specific Objective Behavior) :

:SO1

SOB1: دانشجو باید اختلالات سیستم ایمنی (اولیه و ثانویه) را بطور کامل تعریف کند.

:SO2

SOB1: دانشجو باید علل افزایش بیماریها را در سطح جهان توضیح دهد.
SOB2: دانشجو باید علل نقش ژنتیک را در بروز این بیماریها نیز تا حد امکان شیوع منطقه ای بیماریهای مختلف نقص ایمنی اولیه را بداند.

:SO3

SOB1: دانشجو باید انواع مختلف بیماریهای نقص ایمنی را طبقه بندی کرده و نام ببرد.
SOB2: دانشجو باید علائم بالینی انواع بیماریهای نقص ایمنی را توضیح دهد.
SOB3: دانشجو باید سه بیمار دیگر را که در تشخیص افتراقی با بیماریهای نقص ایمنی قرار می گیرد نام ببرد.
SOB4: دانشجو باید تشخیص افتراقی انواع مختلف بیماریهای نقص ایمنی را با هم توضیح دهد.

:SO4

SOB1: دانشجو باید بیماریهای نقص ایمنی هومورال را بطور کامل توضیح دهد.
SOB2: دانشجو باید بیماریهای نقص ایمنی سلولی را بطور کامل توضیح دهد.
SOB3: دانشجو باید بیماریهای نقص ایمنی فاگوسیتی را بطور کامل توضیح دهد.
SOB4: دانشجو باید بیماریهای نقص ایمنی کمپلمان را بطور کامل توضیح دهد.

:SO5

SOB1: دانشجو باید درمان نقص ایمنی هومورال را بطور کامل توضیح دهد.
SOB2: دانشجو باید درمان نقص ایمنی سلولی را بطور کامل توضیح دهد.
SOB3: دانشجو باید درمان نقص ایمنی فاگوسیتی را بطور کامل توضیح دهد.

:SO6

SOB1: دانشجو باید نقش ژنتیک نیز ازدواج فامیلی را در بروز بیماریهای نقص ایمنی اولیه به والدین بیمار آموزش دهد.

خط مشی آموزشی:

نوع آموزش دانشجو محور بوده و در آن دانشجو بطور فعال شرکت دارد.

زمان بندی:

مقدمه	۱۵ دقیقه
تعریف	۵ دقیقه
اپیدمیولوژی	۵ دقیقه
علائم	۱۰ دقیقه
طبقه بندی انواع	۱۰ دقیقه
تشخیص	۱۰ دقیقه
درمان	۲۰ دقیقه
مشاوره توانبخش	۱۰ دقیقه
پرسش و پاسخ	۱۰ دقیقه

راهنمای مطالعات دانشجو :

کتابهای ایمونولوژی پایه (رویت - ابوالعباس)

راهنمای استاد:

استاد گرامی برای توفیق در آموزش رعایت نکات زیر توصیه می گردد:

۱. دانشجویان را در قالب پرسش و پاسخ در بحث شرکت دهد.
۲. در پایان کلاس درس را جمع بندی نماید.
۳. نحوه امتحان که بصورت چهار جوابی (MCQ) و OSCE می باشد اطلاع دهد.

روش آموزش :

پرسش و پاسخ ، بحث Large Group خواهد بود.

امکانات و وسایل مورد نیاز آموزش :

کامپیوتر، پرده اکران، Power Point

ارزنیابی :

ارزیابی در پایان دوره بصورت :

سئوال چهار جوابی (MCQ) و در قالب OSCE انجام خواهد شد.

منابع :

۱. Essential Nelson
۲. نلسون
۳. آستیم